

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRĂȘOVU, piața mare Nr. 22.

GAZETA "IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 for., pe șase luni 6 for., pe trei luni 3 for.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O serie garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nerancate nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.

N° 158.

Duminică, 19 (31) Iulie.

1887.

Dia onuză a tei serbători de Luni diarulă nu va apăre până Marți sera.

Brășovū, 17 Iulie 1887.

Vești rele se anunță din centrul Kultur-egyletului ardeleanū. Stau rēu afacerile bănesci. Bate unū vēntū secū și o secetă cumplită se pare că bāntue cassa acelei reuniuni jidano-maghiare pentru fabricarea „patrioților.”

Așa ne dă a înțelege fōia cossuthistă din Clușiu. Ingrijată că a înțarcatū bālaia, că banchetele de până acum au consumatū mai totū ce s'a adunatū cu voiă, fără voiă, cu cerșetoria pe la ușile cărciumelorū și bisericelorū, că în fine li se înțarcă și patrioților kultur-egyletiști jidano-maghiari traiulū Nenēchii, s'a gânditū șirēta din Clușiu la unū mijlocū de totū „patrioticū,” ca sē mai lungescă agonia Kultur-egyletului.

Anume gāsesce de superfluu Kultur-egyletālū din Ungaria și propune ca sē se desființeze, ēr capitalulū lui sē se adauge la capitalulū — care mai că s'a păpatū — alū Kultur-egyletului din Clușiu.

Dēr asta n'ar fi nimicū căci, de! ōmeni sūntū și Kultur-egyletiști, și lorū le dă pāntecele brānci. Sūntū însă nostime de totū motivele ce le aduce fōia miclăușană în favōrea propunerii sale.

„In Ardealū — ȃice ea — Maghiarii, ori unde sūntū cevași isolați, se valahisēzā, pe cānd în Ungaria acēsta nu se 'ntēplā, pentru că acolo sūntū Slavi, ēr aici sūntū Valahi, și diferința între aceste două popōre este radicală. Rassa slavā se asimilēzā multū mai rșorū decātū cea valahā și nici pe departe nu este în stare sē opunā atāta rezistență ca cea valahā. Rassa slavā primesce „cultura maghiarā”, fiindū că are inteligență și spiritū, pe cānd cea valahā nu o primesce pentru că nu o pricepe, ēr classa ei mai inteligentā nu o primesce pentru că nu vrea. Valahii fantasēzā și visēzā despre unū mare imperiu valahū până la Tissa, ei facū agitații și în fața acestorū împrejurāri Kultur-egyletālū ardeleanū e de mare trebuință. Slavii din Ungaria nu au agitatori, căci aceștia sūntū împărțiți printre Maghiari și în parte au dispărutū, ēr carī mai sūntū, nu potū face nimicū, poporulū nu ascultā de ei. In Ardealū însă lucrulū stā altmintrelea, căci poporulū ascultā de nādrāgari. Aci este pericolulū și nu în Ungaria...”

E vechiulū cāntecū alū „patrioților” jidano-maghiari. Noi Romānii, cei apāsați, împilați, persecutați, insultați și schingiuți, valahisāmū pe Maghiari! Totū hoțulū de pāgubașū e vino-vatū, ēr apāsătorii, împilatorii, persecutorii, insultătorii și schfngiuitorii jidano-maghiari sūntū cei ce suferū!

Și pentru ce? Fiindū că nu vremū sē ne asimilāmū sēu, kultur-egyletesce vorbindū, nu vremū sē primimū cultura maghiarā. Atāta ne-ar mai și trebui, după alte nenociri, sē ne mai cultivāmū și în falsificarea adevēratei sciințe, în intoleranță, în persecuțiune, în insulte, în disprețulū pentru limba și naționalitatea altui nēmū diferitū de alū nostru! Frumōsā culturā! Adevēratū culturā jidano-maghiarā!

E dreptū că o asemenea culturā nu o pricepemū, n'avemū putērea spiritualā d'a o pricepe, dēr nici nu vremū sē o pricepemū. Noi pricepemū și vremū sē pricepemū numai cultura europēnā, care într'adevērū ne dā puțința și mijlocele d'a ne desvolta limba și naționalitatea nōstrā romānescā, tocmai principalele condițiuni ale existenței nōstre ca poporū romānū, în care cultura maghiarā lovesce necontentitū ca sē le distragā.

Că Slavii primescū cultura maghiarā, nu o credū nici „patrioții”, ba e celū mai mare neadevērū; dovadā cele ce se petrecū prin părțile Ungariei locuite de Slavi, rezistența și protestā-

rile acestora în contra tendințelorū de maghiarizare, și străduințele Slavilorū d'a-și manifesta cu mai multā pntere vieța lorū națională slavā.

Și apoi nu înțelegemū cum pōte fi atātū de naivā fōiā kossuthistā ca sē credā, că cu miile Kultur-egyletului din Ungaria adause la capitalulū — aprōpe sleitū — alū Kultur-egyletului ardeleanū, s'ar putē înfrānge rezistența nōstrā, care e de forță multū superiorā celei slave, fiindū că poporulū și nādrāgarii sūntū una și nedespărțiți, încātū a adusū la desperare pe „patrioți?”

De aceea trebuie că e altū ceva la mijlocū: a sleitū fondulū ardeleanū alū banchetelorū „patriotice” jidano-maghiare kultur-egyletiste. Banii nu mai incurgū, nici de voiă, nici fără voiă, nici prin cerșetoria în bisericī, în cărciume și în bucătării.

Ce privesce visulū Valahilorū despre unū mare imperiu valahū până în Tissa, nu credemū că i-a destānuitū cineva fōiei kossuthiste unū asemenea planū, prin urmare de asemenea spaime „patriotice” nici nu ne ocupāmū. Ne mirāmū însă că, pentru ca sē mai atragā cāteva argumente sunātōre de „valahisare” în cassa kultur-egyletului ardeleanū, fi convine sē tracteze asemenea chestiuni delicate.

Era multū mai kultur-egyletistū lucru decā se spunea curatū și limpede:

„Patrioți” cei ce dau pentru fondulū banchetelorū, căci ale kultur-egyletiștilorū pāntece se vorū adāpa!

SCRILE DILEI.

Dupā cum amū comunicatū, societatea istoricā un-gurēscā ambulatū și-a ținutū adunarea sā în Deva unde președintele Szecheny a ținutū unū discursū despre „Insemnātatea istoriei ardelene și a scrierei istoriei”. Întrēga vorbire e unū mixtum-compositum de frase lungi și late fără nici o importanță; nimicū nou nu spune, ci lucruri vechi și cunoscute, bātute însă pe calapodulū un-gurēscū, destulū de cunoscutū Romānilorū. După elū cei Desider Csanky despre comitatulū Huniādōra și despre neamul Huniādilorū. Ludovicū Szadeczky ceti unū studiu despre activitatea și politica voivodului valahū Mihaiu vitēzulū în Ardealū. S'a mai cetitū unū tractatū despre unele pesceri din comitatulū Huniādōrei, altū tractatū despre fortificațiunile Dacilorū. În fine Mailand Ozkar ceti unū studiu despre „Arta poeticā popularā la Valahii”, ēr G. Szinte a prezentatū adunārei două candelabre din secululū alū 16-lea, aflate în bisericā gr. or. din Huedinū. — Foile un-gurēscē n'au reprodușt decātū neinteresantulū discursū alū președintelui, despre celelalte teme tacū. Ce sē fiā causa, decā nu lrica de falsificare a istoriei, principala caracteristicā a scrierei istoriei la Unguri? Dēr asta nu ne interesēzā, pentru-cā tōtā lumea scie cum scriu Ungurii istoria, sūntū deochiați rēu. Amū întreba însă pe preotulū din Huedinū, cum de a instreinatū candelabrele din bisericā, cine i-a datū permisiune, cānd acestea trebuiau sē rēmānā în bisericā ca proprietate a ei, ēr „patrioții” istorici, decā tocmai doreau sē le vedā, sē se fi dusū acolo la fața locului? Ar fi de doritū ca autoritatea nōstrā bisericēscā sē cerceteze casulū, ca nu cumva aceste obiecte sē fiā pentru totdeuna instreinate.

—x—
Episcopulū romānū din Gherla — scrie „Ellenzék” — a plecatū la Oradea mare, ca sē cerceteze pe Ilustritatea Sa d-lū Episcopū Pavelū, care este bolnavū.

—x—
Ni se scrie din Cāmpiā, cu data 20 Iulie n. c.: Deși cam tārdu, nu potū sē nu împārțāșecū cetitorilorū acestui prețuitū diarū o veste îmbucurātōre din părțile nōstre. E vorba de distincțiunea unui Romānū: Societatea de întreprindere pentru construirea călei ferate Murēșū-Ludoșū-Bistrița — care e nemaghiarā (francesā-italianā), — își alese de medicū pentru linia nouēi căi ferate ce trece prin Cāmpiā pe d-lū dr. I. Uilăcanu, pe care, între medicii aspiranți de deosebite naționalități, l'a aflat

de celū mai agerū și mai capabilū. Nu-i vorbā, noi, aciamū apreția talentulū și destoinicia probatā a tinerulū medicū romānū și de aceea nu ne-a surprinsū acēstā distincțiune, este însă bātōre la ochi împrejurarea, că deși avemū în părțile acestea medicī de deosebite naționalități și deși atātū Romānii, cātū și Ungurii, Jidanii Armenii etc., cānd se aflā pe patulū suferințelorū reclamā bucurosū intervenirea d-lui dr. Uilăcanu, cānd e vorba însă de a se recunōsce superioritatea — alțcum netāgāduitā — a meritelorū și artei medicale între colegii sēi, străinii dau din umeri și se codescū. Nu șcimū cum le va fi căđutū străinilorū preferința ce i-o dēte d-lui dr. Uilăcanū susū ȃisa societate, dēr cum că și sa meritā acēstā preferință, de sigurū nici noi, nici și nu se indoescū. Ilū felicitāmū pe d-lū dr. Uilăcanu și i dorimū multe asemenea succese! — Cmp.

—x—
Eugen Schmitt, a cārui lucrare filosoficā a fostū premiātā și laureatā de societatea invēțătorilorū din Berlinū, e diurnistū la tribunalulū din Zomborū, unde trebuie sē copieze acte 8 ore pe ȃi spre a putē sē trāiascā. Schmitt e tinerū încă, e autodidactū, deōrece lipsitū fiindū de mijloce n'a pututū face studii univērsitare. Ce folosū că nu e Maghiarū! Și vorū fi ȃicēndū cu māhnire „patrioții”.

—x—
Din incidentulū unirei oficiilorū postale cu oficiile telegrafice, ministrulū de comunicațiune Baross a pusū în pensā nu mai puținū ca 112 funcționari.

—x—
Dupā cum spunū ȃiarele din Bucuresci, grānele romāne ajungū, în urma nouēi joncțiunii de comunicațiune, mai curēndū pe piețele europene decātū grānele un-gare.

—x—
Diarulū oficialū din Bosnia anunță, că Māiestatea Sa monarchulū a sancționatū statutulū relativū la fundarea unei școlī pentru tribunalulū șeriatulū la Serajevo. Tribunalulū șeriatului este unū tribunalū religiosū mahomedanū, care are a se pronunța āsupra tuturorū afacerilorū Musulmanilorū relative la dreptulū de succesiune, la cāsătorii și la bunurile vakufuri. Noua școlā de dreptū este de sigurū destinātā a da pe viitorū acestui tribunal personalulū trebuinciosū. — Amū spusū de multe ori, că noi, cei de sub stāpānirea un-gurēscā, după timpū de 20 de ani, avemū sē fimū întrecuți de Bosniaci și Ertogoveni, după timpū de abia 8 ani.

—x—
Ministrulū de finanțe un-gurēscū a adresatū o ordinațiune inspectorilorū de dare și comitetelorū administrative, în care le amintescē ca sē procedā cu strictețā la incasarea dārilorū, așa ca în a doua jumētate a lunēi Augustū sē pōtā incepe cu licitarea pentru cei carī nu și au plātītū darea. O amēnare se pōte permite numai în acele ȃinuturi, unde produsele pāmēntului se prefacū mai tārdu în bani. — Acum ține-te, bietū poporū!

—x—
Pictorulū Munkácsy, care petrecea în Parisū, după cum anunță „Voss. Ztg.”, a luatū lumea în capū. Vestitulū pictorū, cu tōte venitele sale însemnate, a făcutū datorii enorme, încātū n'a mai pututū pune stavilā nāvālirei creditorilorū. Pictorulū, care ducea la Parisū vieța unui principe, se ȃice, că a apucatū spre America.

—x—
Intre hotarulū moșiei Simila și Perieni, departe 1/4 orā de orașulū Bērladū în Romānia, s'au descoperitū de curēndū mai multe isvōre de ape minerale, pe carī le vizitēzā ȃilnicū o mulțime de suferinți ce se credū vindecāți după cāteva vizite. Aceste isvōre sūntū în numărū de optū, și din ele isvorēșce apa abondantā. Unii din vizitatori susținū că nāmolulū ce isvorēșce odatā cu apa este, ȃice „Tutova”, așa de unsurosū încātū suferinții un-gēndū-se simtū folōse imediate.

—x—
La 21 Iulie n. intorcāndū-se Sēcuiulū Petru Veress din Romānia acasā, la oficiulū vamalū Uzu ajunse în cērtā cu tovarāșii sēi pentru împārțirea cāștigului, cu care ocaziune fū rānitū așa de rēu cu cōsa, încātū își dēte sufletulū.

—x—

Vechii comercianți din Pesta, proprietarii celei mai vechi afaceri de acolo, *Molnar și Bayer*, au dispărut lăsând însemnate datoriile. Pagube suferit mai multe casse din Viena și Pesta. S'a procedat la prinderea și arestarea fugarilor.

—x—

La corespondența de lângă Eriul Sălaginului, publicată în Nr. 134 al „Gazetei”, d. *Teodor Medani*, cantorul-invătător în *Hotoan* ne trimite o întâmpinare în care recunoște că a făcut un pas greșit de a participat la alegeri, d'ar l'a făcut din zăpăcăla în următoarele împrejurări: „Zelosul preot, d. V. Patcașiu din *Hotoan*, în urma a două conferințe, pe alegerii din comună, în mână cu „Gazeta Transilvaniei”, oglinda fidelă a stărei noastre de ați, i-a succesul a-i lumina și așa eram siguri că nici unul dintre ai noștri nu se va duce la *Taşnad*, ba și coriferii celor două partide și-au dat cuvântul că nu vor amăgi pe Românii *hotoani*, ceea ce din partea stângacilor s'a și întâmpat. D'ar ispita prin tot felul de coruperi și amăgeli din partea omienilor lui *Peci* n'a lipsit. Cu stăguri în mână, cu bani la buzunar au sedus vre-o 10—12 *hotoani*, între ei și nealegători, i-au pus într-o căruță din *Eriu*, căci în *Hotoan* nu li-a dat nimenea, și așa i-au dus la *Taşnad*. Tote astea însă după ce celor 10—12 *hotoani* li s'a suit rachiul unguresc în cap, în lipsa d-lui preot care a fost la câmp și a mea care am fost la t'ergu în *Carei*. În ziua alegerii, conform hotărârii adunării electorale cercuale, d-l preot ca membru în comitetul local electoral s'a dus la locul de alegere ca să observe, și m'a luat și pe mine pentru cazul când ar fi avut lipsă de mine. S'era când alegerea era în furia ei, fiind spre sfârșite, aflându-mă pe uliță corței m'au încungiurat de toate părțile și n'a mai fost chip să scap. Indignat pe *Peci*-șii, cari ni-au sedus omienii, forțat am votat, d'ar contra lor și pentru *Sadovszki*. Acesta a fost păcatul ce l'am comis din zăpăcăla, ăr nu pe bani s'eu pentru vre-un favor, și nici pentru că nu sunt bun Român. Din contra m'ă mândrescu a declara și între Unguri chiar că sunt Român, ceea ce totdeauna am dovedit cu fapta atât între conaționali mei, cât și înainte inspectorului școlar din *Zelau* și a pretorului cercual din *Taşnad*. Judece acum on, cetitori în ce măsură sunt vinovați”. — Bine ar fi fost ca să se nu se întâmple o asemenea nenorocită greșelă!

Din Ciceul lui P. Rareșu, 21 Iulie 1887.

Domnule Redactor! În luna lui Iunie a. c. s'au ținut esamenale de v'ără cu copii școlilor confesionale române din tractul *Betlenui* în ordinea următoare:

1. În *Sinterég*, unde din toate obiectele prescrise a succesul esamenul în mod escelent. — Vis-à-vis de șola română confes. se află șola de stat.

2. În *T'eu*, unde s'a esaminat din religie, cetit, gramatică, calculare: cele dint'eu patru operațiuni, geografia, istoria Ungariei, fizică, istoria naturală și limba ungrăscă. Resultatul bun. Scrisorile de probă au fost frumoase.

3. *Nimiga română*. S'a început esamenul cu rugăciunile, începând dela cum se face crucea și din catechismul cel mic până inclusive „despre ānger”. Asemenea s'a esaminat din testamentul v'ehiu. A urmat apoi învățământul intuitiv, cetitul din abecedar și legendarul de *Petri*, calculațiunea pe tablă: cele dint'eu patru operațiuni, geografia, istoria naturală și declamațiuni. Resultatul bun.

FOILETONU.

(16)

Misterele Venetiei.

de *Edouard Didier*, traducere de *Ioan S. Spatali*.

V.

Măști și obraze.

Dic'ndu vorbele acestea, podestatul lăsă brațul lui *Felice Badoer*, și rid'nd și mai tare, îi d'ise puindu-se în fața lui:

— Și ecă cum se face că mie, pretinsul d-tale rival, imi datorezi căsătoria d-tale cu *Fiica Adriaticei*.

Oricât de groșoană era cursa, era însă inconjurată d'at'atea glume, marea curtenia a unui bărbat așa de considerabil ca contele *Martinengo* se făcuse deodată așa de seducătoare, încât și alții mulți ar fi picat într'ensă. ăr t'n'urul *Felice Badoer*, care era un băiat minunat altfel, era așa de plin de vanitate încât trebuia să se momescă și el.

Trăsurile lui copilăresc cari, la începutul convorbirii, căutas'ă să ia o gravitate prea greu de păstrat multă vreme, se destins'ă deodată. Fisionomia veselă și bună își reluă nepăsarea obișnuită. R'eușă lung și ajunse ăr ce era, un adevărat copil. Odată cu calitățile bune, el își reluă iute s'umeția și serioșitatea mândră aristocratică, prea naivă pentru a sup'era vreodată.

— Ai făcut asta?! d'ise el podestatalui întin'ndu-i mâna.

— Negreșit! r'espunse *Martinengo*... Inse d-ta nu trebuie să m' mulțumesc pentru asta. Ți-am spus că

4. *Virég*. S'a esaminat din religie, cetit și socot'ă, alta nimic, deși invătătorul de aci, *Chita*, ar pute face mai mult, decă ar fi mai zelos.

5. *Mogoșmort* (filiă la *Virég*). Aci esamenul a succesul mai bine. Esaminare din Religie încă și din catechismul de mijloc cu cei mai m'rișori, cetitul a decurs fluent, computul: toate operațiunile binișor, cetitul din limba maghiară din abecedarul de *Gönczy* și eserciții asemenea bine, istoria patriei indestulitor. Scrisorile de probă curate și corecte. Resultatul bun.

6. *Cociu*. S'a esaminat din toate obiectele de învățământ cu rezultat bun, deși directorele școlei vecipurare nu vizitează șola, ba de multe ori nici la esamene nu vine.

7. *Odorheiu*. S'a esaminat din religie, cetit și calculare cu rezultat bun.

8. *Figa*, esaminare din religie, cetit, scris, calculare, cant și limba maghiară. Resultat bun.

9 și 10. *Agrișurile*. Esaminare din Religie, cetit și calculare și limba maghiară. Resultat bun.

11. *Betlean*. S'a publicat în coloșele acestei prețuite foi la timpul s'eu. Aci se află și șole de stat.

12. *Nușfalău*, ca filiă la parochia m'are *Beuiu* până în 3 Iulie n. când s'a dispus aci preot. În această comună se află șola maghiară comună. Esaminare din Religie, istoria patriei, cetitul cu gramatica foarte mecanică, limba maghiară, geografia și calculare, foarte puțin. Copii r'espundeau șed'nd, rid'nd, cu ochii în pământ și câte doi deodată. Lipsă totală de disciplină.

13. *Beuiu*, a treia parochia în tot tractul după bunătate și m'arime d'ar preșii au fost numai 4 copii și o copilă. Esaminare din Religie, cetit, calculare și limba maghiară. Resultat slăbuț.

14. *Rusul de sus*. Esaminare: Religie, cetit, l. mag. geografia, istoria Ungariei.

15. *Mălin*. Șola frumos decorată cu buchete de flori. Presidiul a fost salutat la început cu cântarea: „Mulți ani”, cântat în cor cu discipulii. Invătătorul a început esamenul cu cântarea religioasă „*Imp'erate ceresc*”, după care a urmat esaminarea din toate obiectele de învățământ prescrise cu un rezultat ce ne umple de speranțe frumoase pentru viitor.

16. *Rusul de jos*, esaminare din Religie, cetit, istoria Ungariei, cetitul maghiar pre bine, învățământul intuitiv, constituțiunea patriei și geografia, socot'ă. Resultat indestulitor.

17. *Prislop*. Esaminare: Religie, limba română, declamări, limba maghiară, cetit și vocabulă; comput: tractarea numerilor până la 10, înmulțirea și adaugarea acestor numeri, geografia. Resultatul indestulitor.

18. *Mint'iu român*. După toate legile și formalitățile a avut unul din cele mai bune esamene.

Decă recapitulăm*) putem d'ice, că în raport cu greutatea de tot coloritul, ce avem de a suporta, rezultatul obținut cu copii din șolele noastre confesionale la esamenele de v'ără din a. c. a fost în genere bun, pe unele locuri foarte bun. S'eu nu uităm însă că în unele puncte suntem slabi, în altele amenințați, ăr în altele și slabi și amenințați. După cum arată acest raport și scim și din esperință, slabi suntem în *Beuiu* și *Șirég* căci lasă mult de dorit invătătorii; amenințați în *Betlenu* și *Sinterég*, căci aci avem șole

*) Am ajuns așa de departe, că limba română ca studiu nu mai figură pe la esamene, ci cea maghiară — afară de rare excepțiuni. Ore autoritățile noastre școlare confesionale se fiă atât de vitrege? — Red.

de stat, nu suntem însă slabi, căci și șole și invătători avem cum se cade; slabi și amenințați suntem în *Nușfalău*, reședința comitului suprem *Bánffy*, unde se află și o șola comună maghiară. Românii, din contra, n'au nimic. Până mai ieri nici preot n'au avut din cauza s'ărăciei ăr cu numele de invătător a servit și servește un cantor bătrân septuagenar necualificat, fără nici un document de dascăl, apoi e slab și nepunctuos. Așa d'ar împrejurările, locale pretind aci un invătător calificat care se m'ergă fără pipă la șola ăr copilor să le spună să-și lase catarigele acasă, altm'trelea șilele șolei confesionale rom. din *Nușfalău* sunt numărâte. Recomandăm toate acestea înaltei considerațiuni a Venerabilei autorități școlare de *Gherla*.

Adev'urul.

Teușu, 20 Iulie 1887.

În Nr. 139 al acestui prețit d'iar între alți articuli interesanți am dat cu ochii de o corespondență din *Teușu* subscrisă de d. invătător *St. Crișianu*, în care amintesc timpul când s'au ținut esamenele la șolele gr. cat. de băi și fete în anul curent și numele acelor, cari au contribuit bani pentru a se premia elevii și evelele mai diligente.

M'am bucurat de acesta, d'ar m'am mirat, cum de nu se amintesc și despre succesul făcut la șola de fete, care după părerea mea nu ar fi lucru salutar a-lu trece cu vederea, după ce am vădit că toți participanții și-au esprimit cele mai căldurose mulțămiri, ba chiar și streinii au recunoscut că nu în deșert ne-am ostenit cu înființarea acestei șole. Acesta și noi o vedem și mulțămim puternicului *Dumneșeu*, că ni-a stat într ajutor de ne am putut ajunge scopul dorit.

Cum și străinii au fost pe deplin mișcați de succesul esamenului de fete ne dovedesc o corespondență din o foia maghiară, anume „*Közérdek*” în nr. 29. ăr deși nu mă ocup cu cetirea foilor streine, totuși din întâmplare astădată mi s'a dat ocaziune de a privi mai de aproape acest număr în care între altele corespondentul d'ice: „În luna trecută s'a ținut esamenul de fete la șola gr. cat. din loc, sub conducerea d-rai invătore *Maria Turtureanu*, înainte unui frumos număr de ascultători. De orece eu însă nu pricep limba română, nu mi pot da mai pe larg părerea despre cele auzite; totuși ce pot și eu d'ice este că din r'espunsul fluent al elevelor, și din părerea altora de față, esamenul a avut un succes deplin îmbucurător. Ne-au pus în uimire lucrurile frumoase de mână, ce, tocmit și așa de frumos spre privirea celor de față, au adevărit pe deplin bunul și esteticul gust a invătoresei.”

Laudă merită în adev'ur d-șora *Turtureanu*, care așa pe deplin ne-a putut indestila pe toți participanții și încă cu atât mai v'eros e demn de laudă, deorece șola de fete numai în anul acesta s'a înființat.

Decă și străinii ne laudă apoi, noi pe cari ar trebui să ne intereseze mai de aproape, cum am put să tremem cu vederea să ne esprimăm bucuria și laudă față cu frumosul progres documentat de d-șora invătore.

Eu, după modesta mea părere, încă susțin fără mustrare de consciință, că a reușit peste așteptare. R'espunși corecte am auzit dela fetilele noastre delectându-ne și câte c'un cântec plăcut, d. e. „*Șola șola mei Române*”, „*Latina gintă etc.* — Despre lucrurile frumoase de mână cred că va fi de ajuns, decă

— Ei bine, femeea este o ciocăria, scumpul meu podestată, și sciu cum s'eu iau mințile le bijuterii, cu diamante, cu serbările splendide pe cari le riduc.

— Serbări, da, merge, și când vei voi, îți voi pune un program, pe care sper c'o s'eu primești ori cât de rafinat ar fi! d'ise *Martinengo*. — D'ar când nunta?

— Cât de iute, peste opt zile.

Podestatul se strimbă.

— Ce fel! nu cumva îți se pare prea târziu? d'ise t'n'urul patrician.

— Ba tocmai din potrivă... mi se pare prea cur'nd. O nuntă așa de grăbită este bună numai pentru omii din popor! Ah! așa crești?..

— Negreșit! Și câte pregătiri trebuiesc făcute! Trebuie să se ducă vestea în totă Italia despre nuntă d-tale. Nu'i așa?

— Ba așa este! d'ise t'n'urul, îngănat că totă Italia are să se ocupe de mitica lui persoană.

— Pentru că te chiamă *Felice Badoer*.

— Ai dreptate, *Felice Badoer* mă chiamă! d'ise *Felice* îngăndurat.

— S'eu d'ar d'ar nunții acesteia tot lustrul cuvenit. Și mai cu s'eu să începem cu logodna.

În figura copilărescă a lui *Felice* se văd o adevărată descurajare când auzi de logodna.

— Domnule conte!... nu crești că logodna are să întârzie căsătoria mea cu fiica *Adriaticei*? d'ise *Badoer*.

— Cincisprezece zile ori trei săptămâni cel mult. D'ar și ce fel de serbări splendide avem vreme să pre-

eu aveam un singur scop: să execut ordinele Senatului. Datoria mi-a fost singurul mobil.

— Cu toate acestea totuși sunt dator recunoștință nemărginită, și se crești că am să găsec mijlocul pentru a-ți ar'eta mulțumirea mea! d'ise *Felice* cu căldură.

Pe urmă luânduși o poză de craiu, în care se vedea totă îngâmfarea lui, se uită la podestată făc'ndu cu ochiul și d'ise:

— Scii că mitica Venetia este într'adev'ur încântătoare?

— Sciu! d'ise *Martinengo* lăs'nd pleopele în jos pentru ca să nu i se vadă ochii scăpându-i.

— M'am înamorat de ea, pre legea mea!

— Ah!...

— D'ar crești d-ta să mă iubescă ea?

— Cum să nu te iubescă?! — r'espunse podestatul reluânduși iute rolul, — cum să nu te iubescă, pe d-ta, *Felice Badoer*!

— He! he! d'ise *Felice*, care încă se cam indoa de iubirea Venetiei.

— Pote că nu te iubescă încă cu pasiune, d'ar și asta o să via cu vremea.

— O! de sigur... cu vremea... fiind că, vești d-ta, *Martinengo*, eu mă pricep să domesticesc pe femei. D'ar d-ta? d'ise *Felice* vorbind deodată familiar.

— Oh! cât de despre mine... niciodată nu m'am gândit... d'ise prefăcutul *Martinengo*.

— Ai vădit d-ta vre-odată, scumpe amice, v'nt'orea cu oglinda? d'ise *Badoer* deschid'ndu-se totuși mai mult.

— Da, mi se pare.

voiu dice numai atata, ca desi scola noastra numai in anul acesta s'a infintat totusi cu tot dreptul ne putem mandri dicend ca nu ne-au putut intrece scolele maghiare de fetite, anume de stat si cea rom. cat. din locu, desi si-au pusu tote puterile ca se ne pota intrece.

Unu ascultatoru.

Lista de subscripțiune

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardelu nenorocite prin incendiu și inundare

Au mai incursu:

Prin stăruința binevoitoare a d-lui L. Bistrițianu, farmacistu in Bêrladû, pe lista d-sale, dela domni:

Stroe Belloescu profesorû	20 lei n.
I. Popescu profesorû	20 „
G. Onisoru profesorû	5 „
S. M. Halița profesorû	5 „
I. Catulû profesorû	5 „
G. Ghibănescu profesorû	2 „
V. Sigmiranû farm.	2 „
Nic. P. Dancu comerciantû	2 „
G. Cerchesû comerciantû	5 „
B. Marcelû comerciantû	2 „
I. Pamfilie architectû	10 „
Unû binevoitorû	1 „
Unû binevoitorû	1 „
Ioanû Nicoliescu	1 „
Ad. Moldovanû inginerû	2 „
H. Stoiianû Nicolae	2 „
Oprea Poenaru comerciantû	2 „
Nicolae Pană profesorû	5 „
Traianû Catulû farmacistû	2 „
G. Constantinescu R. profesorû	5 „
L. Bistrițianu farmacistû	21 „
Suma	120 lei n.

Suma 120 lei n.

Adăugendû la acêsta suma din nr. 152 alû „Gaz. Trans.“ 600 fl. 06 cr. și 1440 lei n. (Va urma). Totalu: 600 fl. 06 cr. și 1560 lei n.

Le mulțumimû generosilorû contribuitorû in numele nenorociților, dorindû ca nobilulû lorû esemplu se afle imitatorû pretutindenea.

Sciri militare.

România. In Ungheni a sositu in zilele acestea unû nou transportu de cai din Rusia pentru armata română. Peste câteva zile urmêză restulû din cumpărările de cai. — O comisiune militară compusă din maiorii Pavlofû ca șefu, și Vasiliu și Culcerû ca membri, s'a trimisû la Magdeburg ca sê supravegheze fabricarea materialului de rêsboiu comandatû la casa Gouson in sumă de 7 milioane franci. „Lupta“ mai spune că înainte cu câteva zile a încheiatu ministrul de rêsboiu unû contractu cu o casă germană pentru furnisarea a 400.000 chilograme prafu pentru infanteriă și artileriă. — „La France Militaire“ din Parisû spune, că societatea aero nautică din Fracia a admisû in calitate de membru de onore pe d. Negreanu, locotenentû de geniu in armata romană, unû specialistu distinsû in cestiunile de aerostatiune militară. D. Negreanu se află acum in Fracia pentru completarea studiilor.

Cestiunea bulgară.

Unû redactorû alû țiarului „Neue Freie Presse“ a avutû o întvedere cu deputatulû Stransky, ce a sositu la Viena. Acesta declară că prințulû de Coburg va face totû posibilulû pentru a obținê consimțimentulû tuturorû puterilorû la alegerea sa. In casû de neisbândă, prințulû ar merge cu tote acestea in Bulgaria pentru

a lua frênele guvernului și a se grăbi sê realizeze cererile Rusiei in ceea ce privește retragerea regenței și a cabinetului, precum și disolvarea Adunării. Nu e temere de o intervenire armată a Rusiei.

Diarele asigură că prințulû de Coburg este decisû sê plece la Sofia pe la începutulû lui Augustû și că ministrulû Stransky ar fi adresatû autorităților o circulară pentru primirea prințului.

„Times“ spune că unû croitorû din Sofia a și confecționatû o uniformă de generalû bulgarû pentru principele de Coburg pe măsura trimisă din Viena. „Standard“ lasă sê se înțelgă că Bulgarii potû astfelu rezolva ei însuși cestiunea, căci puterile germane n'ar permite Rusiei sê interviă.

„Kölnische Zeitung“ spune de altă parte că in Petersburg se speră, cumcă in Bulgaria se va instala unû guvernatorû generalû, care ar avê sê pregătêscă alegerea unui nou principe, și se dice că pentru acêsta e destinatû prințulû Jmeritinski, învingetorulû dela Lovcea. Se adaugă că prințulû ar putê deveni chiar candidatû rusû pentru tronulû bulgarû.

„Tems“ încă anunță, că guvernulû rusû va propune puterilorû a numi unû guvernatorû generalû până ce se va decide alegerea de principe.

Convocare.

Despărțimentulû alû VIII alû „Asociațiunei transilvane pentru literatura romană și cultura poporului român“ își va ținê adunarea generală in comuna Metesû la 7 Augustû (26 Iulie) 1887 a. m.

Subscrisulû subcomitetû prin acêsta are onore a invita pe totû iubitorii progresului culturalû a poporului românû, ca câtû mai mulți sê se înfățizeze la acêsta adunare.

Din ședința subcomitetului.

Alba-Iulia, in 24 Iulie 1887.

Ioanû Pipoșû, directorû. Rubinû Patița, actuaru.

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

SOFIA, 30 Iulie. — Nacevicî a plecatû la Viena, ca sê viziteze pe prințulû de Coburg.

VIENA, 30 Iulie. — Scirile privitore la călêtoria prințului de Coburg in Bulgaria parû a avea de scopû sê domolêscă spiritele in Bulgaria.

GASTEIN, 30 Iulie. — Maiestatea Sa sosescce aci la 6 Augustû n. ca sê facă visită împêratului germanû.

PARIS, 30 Iulie. — Generalulû Boulanger a trimisû la Ferry ca martorû pe contele Dillon și pe generalulû Faverot. Decisiunea lui Ferry e încă necunoscută.

LEMBERG, 30 Iulie. — Localitatea de băi Sassow a arsû erî. Suntû de plânsû și jertfe in ômenî. Câteva cadavre s'au aflatû deja.

„Tera nouă“, revistă științifică, politică economică și literară, apare in Bucuresci sub direcțiunea d-lui dr. Nenitescu. Nr. 2 are următorulû sumarû: Humanismulû

și realismulû, gimnasiulû clasicû și realû, (urmare). Palinodie (traducere din Horațiu). Părerile lui Resseau despre cultivarea sensurilorû, (fine). Dòmna Ileana (baladă populară). Din ale lunei, galbenu (Urmare și fine.) Ceva din credințele și obiceiurile poporului nostru. Săbărelulû, Fôie verde, Dragoste urzicată (poesii populare). Gheorghilășû (poesii). Documente de limba și literatura macedo-română. Iubita din poveste, poesie. Doine. Bibliografă. Corespondență.

„Candela“, fôie bisericescă literară apare in Cernăuți. Nr. 7 are următorulû cuprinsû: Omiliile sf. Ionû Crisostom la epistola cătră Români. Personalitatea preotului ortodoxû. Predica pentru chemarea femeii creștine. Cronică.

DIVERSE.

Unû motivû de casare. — Intr'unû procesû de pressă din Ungaria acusatulû a fostû achitatû. S'a făcutû recursû contra acestei achitari și între altele s'a citatû dreptû motivû de casațiune și împrejurarea, că jurații ar fi risû multû. Curtea însă a respinsû acestû punctû ca neintemeiatû, căci in darea de sêmă asupra desbaterilor nu s'a menționatû nimicû despre risetele juraților in timpulû pledoarielorû, prin urmare atitudinea juraților n'a fostû de natură a atinge demnitatea și serioșitatea desbaterilorû, chiar decă unele intreruperi vorû fi provocatû la dênșii ilaritate.

Cum se plătescû medicii. — O fôie medicală vienesă scrie: Totulû merge, când scii cum sê apuci lucrurile. D. Dr. Mackenzie din Londra se pricepe de minune, de exemplu. Elû merge de douê ori dela Londra la Berlinû și face unû contû de 54,000 mârci, — frumôsă sumă! Acêsta se înțelge numai pentru perderea timpului, căci din Berlinû se comunică oficialû, că in acêsa sumă nu se cuprinde onorarulû, ci rêmâne ca prințulû moștenitorû germanû sê-lû rêsplătêscă cum va crede de cuviință. Negreșitû, că nu totû medicii au sê trateze pe unû prințû de coronă. Pe cine a cădutû acestû norocû, n'are nevoiă sê fiă modestû! Ne aducemû aminte de unû operatorû de peatră, căruia după operațiã și după ce inaltulû sêu pacientû s'a făcutû bine i s'a trimesû unû onorârû princiarû; elû a refusatû însă pretinđendû un onorârû de trei ori mai mare. Mediculû și-a motivatû pretențiã cu aceste cuvinte clasice: „Operezû in tote zilele pietre, dêr nici odată n'am operatû încă pe unû prințû de Liechtenstein!“ (Stein înseamnă peatră). Se dice că acestui modestû operatorû i s'a numêratû suma cerută.

Aculû și spada. — In favôrea vêduvei și copiilor sêraci a decedatului maestru de arme Gilet s'a aranjatû in zilele trecute la Lyon o mare producțiune publică de asaltû și de scrimă. Cu acestû privilegiu veniseră chiar dela Parisû mai mulți profesori și alte celebrițai de scrimă la Lyonû și biletele de intrare erau forte căutate. Domnișora Blanche Drigot in etate de 17 ani se împărțai la acêstă producțiune și recoltă entusiaste aplause pentru aminenta sa abilitate, prin care birui pe cei mai renumiți luptători. După terminarea reprezentațiunei i-se acordă antaiulû premiu. Ea fû invitată la banchetulû maestrilorû de arme. Ședendû la mêsă i se presintă o scrisore, se grăbi s'o citêscă și apoi cădû leșinată după scaunû. Era o epistolă a mirelui ei, avocatulû Mauchet, forte scurtă, cuprinđendû următoarele cuvinte: „Adio plecû astă sêră la Parisû ca sê-mi cautû o soțiã care sê scie a mânui aculû atâtû de bine ca d-ta spada.“

Editorû: Iacobû Mureșianu.

Redactorû responsabilû: Dr. Aurel Mureșianu.

gătimû! Cosma de medicis din Florența și Franciscû Sforza din Milan au sê mórâ de gelosiã.

— Dêul mē ispitești... dișe Felice entusiasmatû de ideia că ar fi pismuitû de cei doi mai considerabili bărbați din Italia. — O sê dămû serbări de care lumea are sê vorbêscă multă vreme. Dêr așa-i că d-ta o sê mē ajuti la pregătirea lorû?

— Sunt alû d-tale.

— Ei bine, ne-amû înțelesû. Ești unû adevêratû prietinû, scumpe Martinengo!

Vedemû că Felice Martinengo se făcuse forte intimû.

— Nu cumva te indoiã de prietșugulû meu? ilû întrebă podestatulû cu o ironiã pe care tênêrulû, in beția lui, n'o bğã de sêmă.

De aceea se și grăbi elû sê rêspondã:

— Nu mē indoiãmû și cu deosebire nu mē indoiescû nicidcum de d-ta, prea scumpe; și ca probã îți cerû concursulû. Inșe pentru serbările acestea ne-ar trebui ceva nou, neașteptatû, ceva care sê isbêscă imaginațiunile nôstre italiene.

— Oh, îți făgăduescû ceva cu totul neașteptatû

— Ce?

— Ai sê veđi! ai sê veđi!

Podestatulû și Felice Badoer mai vorbiră multă vreme ca doi tovarăși bunî, făcendû planuri peste planuri și când se hotãri in sfârșitû Martinengo ca sê se retragă, Felice Badoer — care de obicei nu se incomoda pentru nimenî — conduse pe noulû sêu prietinû până josû la gondolă unde-i smulse încă odată făgăduiala că au sê se întelnescă și a doua ãi.

Pe când se petreceau acestea in catulû întêiu din palatulû Badoer, o altă scenă aprôpe la felû și cu acelașû scopû se petrecea josû.

Sergentulû Bartolomeo se oprise in sala gardei cu o parte din suita podestatalui, compusă din elementulû militarû și din lachei privilegiați; restulû rêmăsese in gondolele și luntrele care îi aduseseră la Venețiã.

Sala gardelorû exista in cele mai multe palate din Venațiã, unde se vedû încă numêroșe specimene pe Canalulû mare. Acolo steteau soldații și ômenii de serviciu pe când stăpâniilorû se preumblau ori vorbeau in catulû întêiu. In sala de arme era ușa despre apă, ușa de onore a tuturorû palatelorû Veneției; in vêrfulû unei scări de marmură pe care amû semnalat'o și pe care te dai josû la Canalulû mare. Ușa despre apă era desdestinată numai patricianilorû și suitei lorû: era cu desêvêșire interđisû slugilorû d'a intra in palatû orî d'a eși pe ușa acêstă; pentru ei era o altă ușe ce da in stradele, carî tote rêspondeau pe Rialto sêu pe Canalulû mare, in partea aristocratică a Veneției.

Cum intră in sala gardei palatului Badoer, Bartolomeo se uită sê găsêscă pe Ricardo. Abia după câteva sec nde îlû cunosêu in mijloculû unui grupû unde gondolierulû se îngâmfa ca unû curcanû. Bartolomeo nu-lû putuse cunosce deodată fiindû că, deși pasêrea ăra aceeași, inșe își schimbase penele.

Și ecă de ce.

Felice Badoer își intindea luxulû peste totû ce-lû inconjura și chiar și livreaua gondolierului era de unû luxû nebuñû. Din nenorocire pentru tênêrulû patricianû nu-și putuse aplica luxulû și la gondole, fiindû că legile

Veneției prescriau că gondolele trebuie sê fiã construite la felû și la felû vâpsite negru, fără altû ornamentû decât fierulû de sulitã care garnisea partea dinainte.

Legile acestea au fostû in totdeunã așa de aspru ținute, încâtû au rêmãsû in moravurile venețiane, și ađi chiar gondolele suntû la felû cu acele de acum 400 de ani.

Neputendû-și întinde tantasiile luxose peste gondole, tênêrulû Felice Badoer își rêsbnase pe gondolier. Gondolierii svênturatului patricianû erau îmbrăcați in catifea și in mătase și cu vipuscî de firû de aurû. Tênêrulû Badoerû îi plăceau culorile cele mai bătâioșe și mai pestrițe. Antiteza îmbrăcăminteii era principulû lui. Vê puteți dêr inchipui că in ziua când puse mâna pe unû gondolierû uriașû ca Ricardo, își munci multû mintea ca sê-i găsêscă o îmbrăcăminte! . . . Dêr, scitî, o îmbrăcăminte care sê revoluționeze întrêgă Venețiã.

Gondolierulû Ricardo avû într'adevêrû unû succesû minunatû, succesû de curiositate celû puținû.

Adevêrulû e că nimicû nu era mai plăcutû decâtû sê veđi pe uriașulû acesta îmbrăcatû in costumû mitologicû cu-o jachetă de atlasû in colôrea rosei, cu o mulțime de panglici verđi, carî semênau cu o plôie de frunđe bătute de vântû. Pêrulû lui fiindû aspru și neprimitorû de nicî unû felû de pleptênatură, tênêrulû Badoer sê gândise sê lege ca in părțile rêsăritului unû șaltû de mêtase staceziã împrejurulû capului gondolierului. Inșe fiind-că Ricardo era prea sângerosû trebuî sê renunțe la turbanû și la ori ce felû de acoperemêntû. Badoer, neputendû lega capulû gondolierului, îi întemnițase picioarele-i voi-nice in botfori de maroquin roșu aduși din Byzantû de unû ofțerû candiotû.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 26 Iuliu st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	101.90
Rentă de hârtie 5%	87.70
Imprumutul căilor ferate ungare	151.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	97.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale Banat-Timiş	104.40
Bonuri cu cl. de sortare	104.40
Bonuri rurale transilvane	104.75

Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vin ung.	100.50
Imprumutul cu premiu ung.	124.25
Losurile pentru regularizarea Tisei și Segedinului	123.50
Renta de hârtie austriacă	81.40
Renta de arg. austr.	82.60
Renta de aur austr.	112.50
Acțiunile din 1860	136.75
Losurile băncel austro-ungare	889.—
Act. băncel de credit ung.	287.25
Act. băncel de credit austr.	281.60
Argintul — Galbin	—
Impărătescl	5.93
Napoleon-d'or	9.95
Mărci 100 imp. germ.	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 14 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/4
Renta rom. amort. (5%)	94 1/2	95—
» convert. (6%)	88—	88 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	103 1/2	104 1/4
» » (5%)	88 1/4	89 1/4
» » urban (7%)	102—	103—
» » (6%)	94—	95—
» » (5%)	86 1/2	87 1/4
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
» » Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	15.—	15.50
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.50

Cursul pieței Brașove
din 28 Iuliu st. n. 1887.

Bancnote românești	Cuzp.	8 56	Vënd.	8 60
Argint românesc	»	8.45	»	8 50
Napoleon-d'or	»	9 89	»	9 94
Lire turcesc	»	11.30	»	11.36
Imperiali	»	10.30	»	10.36
Galbeni	»	5 86	»	5.91
Serisurile fonc. » Albina » 6%	»	101.—	»	102.—
» » » 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescl	»	109.—	»	110.—
Discontul	»	7—10%	pe an.	

Pentru fumători de țigări.

Fabrica Braunstein freres.

în Paris 65
Boulevard
Exelmans
produce

Hărtiile
de
țigară

cu mărcile aici
tipărite

„Les dernières Cartouches“ și „Dorobanțul“

cară au fost declarate, de cele dintâi autorități științifice din Austria și Ungaria pe baza analizelor făcute, absolut liber de orice materie vătămătoare sănătății și ca hârtia de țigară cea mai ușoară și cea mai bună, ce a existat vreodată. Deoarece și la noi domnesce convingerea că pentru țigări bune, în prima linie calitatea hârtiei de țigară este datătoare de măsură, hârtia de țigară „Les dernières Cartouches“ și „Dorobanțul“ a devenit din ce în ce mai plăcută, și se poate găsi la toate firmele mai mari. Veritabilă este numai aceea hârtie, a cărei etichetă se asemănă cu cliseul și care are firma „Braunstein Freres.“ Fabrica a deschis un deposit pentru servirea promptă a mușterilor, sub firma comercială protocolată în Austro-Ungaria: Braunstein freres, Wien, 2. Bez., Negerlegasse 8.

Insciințare.

Reuniunea femeilor române din Brașov a înființat, după cum se știe, un internat, cu scopul de a instrui fetițele așezate aici în menajul casei, precum și în diferite lucruri de mână, ce cad în sfera unei bune economii, și anume se învață aici:

- a) A pregăti totu felul de mâncări;
- b) A spăla și a călca totu felul de albituri;
- c) A cose la mașină albituri și vestminte;
- d) A tórce, a țese pânză, postav, covore și alte lucruri pentru trebuințele casei (industria de casă).
- e) A cultiva legumi;
- f) Regulii igienice.

În acest internat se primesc:

A. Interne.

1. Fără plată fetițe orfane, sêrace, care voru fi absolvat 3—4 clase primare, și voru fi împlinit 14 ani. Aceste fetițe voru prevedea toate serviciile interne.
2. Cu plată se primesc: parte fetițe de acele care au absolvat clasele primare și voru să se califice numai în lucrurile, care se instruiază în internat; parte de acele, care pe lângă această calificare voru să continue învățământul la vre-una din școlile din loc.

Pentru instrucțiunea în lucrurile de sub a, b, c, d, e, f, precum și pentru întreaga alimentare (nutrire) se plătesc anticipativ 10 fl. pe lună pentru fiă-care fetiță.

B. Externe.

Fetițe de acele din Brașov, care vin în internat numai peste di, plătesc pentru instrucțiunea de sub punctele a) până la f) precum și pentru mâncarea de prânză și de sêră (ojină) 6 fl. pe lună.

Părinții, care voescu să-și așeze fiicele lor în acest internat, au să se adreseze la subscrisa presidentă până la 15 August st. v.

Agnes Dușoiu m. p.
presidentă.

Dr. Nicolau Popu m. p.
actuar.

Cașcavalu de munte

de calitate superioară

și cu prețurile cele mai moderate

se află în mare deposit de vândare la subsemnatul

DUMITRU I. PASCU,

Strada teatrului în Brașov.

Sz. 228/1887.

Arverési hirdetmény.

Alólirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassai kir. bíróságnak 1664/85 sz. a kelt végrehajtást rendelő és a kir. járásbíróságnak sz. a kiküldetést tartalmazó végzése folytán Maximilian János javára Spatariu Alexander és Maria ellen 220 frt. tőke, ennek 1884 év Október hó 1 napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 34 frt. 50 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 322 frt. becsült ingóságok u. m. lovak, szarvasmarhák és egy vasalt szekér nyilvános árverés útján el fognak adadni.

Mely árverésnek az 5144/1887 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a Brassói méhkertben alperes lakásán leendő eszközlésére 1887-ik évi Augustus hó 1 napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvény czikk 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban, 1887 év Iulius hó 20 napján.

Borsos Zsigmond.
kir. bírósági végrehajtó.

Nr. 653 — 1887.
a. l. sc. c. d.

Concursu.

Acei descendenți legitimi de ai foștilor grănițeri din regimentul alu doilea român de grăniță din Ardelu Nr. 17., cară ar dori să capete din fondul de stipendie din districtul Năsăud vre unu stipendiu ori ajutoru pro 1887/8 cu începutul dela 1 Septembrie 1887 pentru ca să studieze la vre-o facultate înaltă, la academiă, la preparandiă, la școlă de cadeți etc. ori să învețe ceva măiestriă, se avisază prin acésta că pentru acéști scopuri au să-și înainteze suplicile la „Comisiunea administrătoare de fondurile scolastice centrale din districtul Năsăud“ până inclusive la 10 Augustu 1887.

Fiă-care suplică trebuie să fiă provădută cu:

- a) adeverință despre originea de grănițeru;
- b) carte de botez;
- c) testimoniu medical;
- d) testimoniu școlastic după cum cere legea pentru a fi primitu cineva la respectiva facultate, școlă ori măiestriă, ér suplicantii la meserii trebuie să producă și contracte încheiate cu maiestrii înaintea autorității industriale prescrișe în lege.
- e) testimoniu despre starea materială a părinților.

Afară de acésta fiă-care suplicante are să se dechiare în suplică că are ori nu are vre-unu altu stipendiu ori ajutoru, ér suplicantii pentru ori ce categoriă de școlă, adecă afară de suplicantii pentru meserii — au să arete și locul unde doresce a studia.

Stipendiulu ori ajutorulu se pôte cere în aceeași suplică în modu eventualu și la o a doua etc. școlă ori măiestriă. Suplicile ce nu voru intra până la terminulu statoritu mai susu și nu voru fi ajustate cu tôte documentele și datele cerute în acéstu concursu — nu se voru considera.

Din ședința extraordinară a comisiunei administrătoare de fondurile scolastice centrale districtuale.

Năsăud, 8 Iuliu 1887.

Președintele:
Ionu Ciocanu.

Secretarul:
Ioachim Muresianu.

Lättam:
Beszterczén, 1887 VII/19

Br. Bánffy Dezső, főispán kir. biztos.